



BURGAS FREE UNIVERSITY

the new idea in education

EASTERN EUROPEAN STUDIES: ECONOMICS, EDUCATION AND LAW

Proceedings of the International Scientific Conference

Volume I

*The Conference is co-organized by Odesa Institute of Trade and Economics of
Kyiv National University of Trade and Economics, (Odesa, Ukraine)*

Included in ACADEMIA.EDU

Editors: Prof. Dr. Galina Kurteva, Assoc. Prof. Dr. Viktor Koval

June 7-8, 2018

Burgas, BULGARIA

UDC 330+340+378

JEL Classification: E10, I20, K10

Recommended for publication by the Scientific Council of Burgas Free University (18.07.2018)

CHAIR OF CONFERENCE PROGRAMME COMMITTEE:

Petko Chobanov – President of Burgas Free University.

CO-CHAIR OF CONFERENCE PROGRAMME COMMITTEE:

Yaroslav Kvach – Doctor of Economics, Professor, Director, Odessa Trade and Economic Institute of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine.

CONFERENCE PROGRAMME COMMITTEE:

Galina Kurteva – PhD, Professor, Burgas Free University, Bulgaria.

Atanas Luizov – PhD, Associate Professor, Burgas Free University, Bulgaria.

Radostina Ivanova – PhD, Associate Professor, Burgas Free University, Bulgaria.

Slavka Dimitrova-Simeonova – PhD, Associate Professor, Burgas Free University, Bulgaria.

Pepa Miteva – PhD, Associate Professor, Burgas Free University, Bulgaria.

Diana Popova – PhD, Associate Professor, Burgas Free University, Bulgaria.

CONFERENCE SCIENTIFIC COMMITTEE:

Viktor Koval – Doctor of Economics, Associate Professor, Odesa Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine.

Olha Slobodianiuk – Doctor of Economics, Associate Professor, Odessa Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine.

Antoaneta Alipieva – Doctor of Philology, Professor, University of Belgrade, Serbia.

Vassil Kondov – Doctor of Philology, Associate Professor, Taraclia State University, Moldova.

Olga Stukalenko – Doctor of Science of Law, Odessa I.I. Mechnikov National University, Ukraine.

Elena Nalbantova – Doctor of Philology, Professor, University of Veliko Turnovo St. Cyril and St. Methodius, Bulgaria.

Júlia Ondrová – PhD, Associate Professor, Matej Bel University, Slovakia.

ISBN 978-619-7125-43-6

Publishing House FLAT Ltd-Burgas, Bulgaria

EASTERN EUROPEAN STUDIES: ECONOMICS, EDUCATION AND LAW:

Proceedings of the International Scientific Conference. Volume I, June 7-8, 2018. Burgas: Publishing House FLAT Ltd-Burgas, 2018, p. 286. ISBN: 978-619-7125-43-6.

Publisher: Publishing House FLAT Ltd-Burgas, Bulgaria.

ISBN 978-619-7125-43-6

*Authors are responsible for the content and accuracy.
The proceedings have not been amended or proofread.*

Published under the terms of
the Creative Commons CC BY-NC 4.0 License

© Burgas Free University, 2018
© Authors, 2018

SECTION 5. FORMATION OF THE LEGAL SYSTEM IN THE CONDITIONS OF INTEGRATION INTO THE EUROPEAN LEGAL SPACE

Albul S.V.

<i>European standards of the use of force in the activities of the national police of Ukraine.....</i>	<i>197</i>
--	------------

Bila I.O.

<i>Electronic procedure in Ukraine.....</i>	<i>201</i>
---	------------

Deordev M.S.

<i>A typical cases in the administrative survival.....</i>	<i>203</i>
--	------------

Derunets N.O.

<i>The role of international organizations in international legal regulation of international trade relations.....</i>	<i>206</i>
--	------------

Deshko L.M., Fedorina A.M.

<i>A material damage that the business entrepreneur has suffered as a condition of the admissibility of an individual statement by the European court of human rights.....</i>	<i>209</i>
--	------------

Dimitrova Slavka

<i>Distinction between illegal crossing of the state border and other crimes.....</i>	<i>212</i>
---	------------

Dyachkov D.S.

<i>Principle of inaccuracy of unlawful intervention of the prosecutor in the activities of bodies of the legislative, executive and judicial authorities.....</i>	<i>218</i>
---	------------

Gadzhieva P.S.

<i>Subject having powers of authority - plaintiff in administrative court process.....</i>	<i>221</i>
--	------------

Galych R. V.

<i>Some issues of legal regulation of crediting the agrarian sector.....</i>	<i>224</i>
--	------------

Getmanets I.L.

<i>To the question of update of some norms of the Code of the administrative court processing of Ukraine.....</i>	<i>227</i>
---	------------

Gurzhii A.V., Júlia Ondrová

<i>Delictological characteristics of automotive transport offences.....</i>	<i>231</i>
---	------------

Gurzhii T.O.

<i>“The cost of human life” as the basis of strategic planning of transport safety.....</i>	<i>234</i>
---	------------

SECTION 5. FORMATION OF THE LEGAL SYSTEM IN THE CONDITIONS OF INTEGRATION INTO THE EUROPEAN LEGAL SPACE

EUROPEAN STANDARDS OF THE USE OF FORCE IN THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Albul S.V.,
*Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Colonel of Police,
First vice-rector of the
Odesa State University of Internal Affairs,
Odesa, Ukraine*

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛИ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Албул С.В.
*к.ю.н., доцент,
полковник поліції,
Перший проректор
Одеського державного університету внутрішніх справ,
м. Одеса, України*

Євроінтеграційний вектор розвитку України покладає на нашу державу обов'язки, зокрема щодо імплементації Європейських стандартів у національне законодавство. Це стосується й питань організації діяльності Національної поліції. Одним з актуальних питань діяльності Національної поліції України є застосування сили під час виконання службових обов'язків. Країнами ЄС розроблено значну кількість нормативно-правових актів у цьому напрямі – «Кодекс поведінки службовців органів правопорядку», затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 17.12.1979 р. № 34/169 [2]; резолюцію Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979 р.) «Про Декларацію про поліцію» [4]; «Європейський кодекс поліцейської етики»,

схвалений Комітетом Міністрів Ради Європи від 19.09.2001 р. [5], Резолюція восьмого Конгресу ООН з попередження злочинності та поводження з правопорушниками (1990 р.), яка затвердила Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з підтримання правопорядку [1, с. 6; 3; 7, с. 12-15].

Вказані нормативні акти закріплюють, що працівники поліції при здійсненні своїх функцій зобов'язані використовувати ненасильницькі засоби до вимушеного застосування сили або вогнепальної зброї. Вони можуть застосовувати силу і вогнепальну зброю тільки в тих випадках, коли інші засоби виявилися неефективними [2; 3; 5]. У всіх випадках, коли застосування сили неминуче, працівники поліції зобов'язані: проявляти стриманість в такому застосуванні сили та діяти, виходячи з тяжкості правопорушення; зводити до мінімуму спричинення шкоди; забезпечувати надання медичної допомоги пораненим особам в найкоротший термін; забезпечувати негайне повідомлення родичів або близьких поранених осіб про такі факти. У будь-якому випадку умисне застосування сили та вогнепальної зброї із смертельним результатом може мати місце лише тоді, коли воно абсолютно неминуче для захисту життя [7, с. 14].

Закон України «Про Національну поліцію» застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї відносить до поліцейських заходів примусу (ст. ст. 42-46) [6]. Передбачено, що поліцейський може застосовувати силу для забезпечення особистої безпеки або/та безпеки інших осіб, припинення правопорушення, затримання особи, яка вчинила правопорушення, якщо застосування інших заходів не забезпечує виконання повноважень, покладених на нього законом [6].

Застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу. У виняткових випадках поліцейський може застосовувати вогнепальну зброю: для відбиття нападу на поліцейського або членів його сім'ї, у випадку загрози їхньому життю чи здоров'ю; для захисту осіб від нападу, що загрожує їхньому життю чи здоров'ю; для звільнення заручників або осіб, яких незаконно позбавлено волі; для відбиття нападу на об'єкти, що перебувають під охороною, конвої, житлові та нежитлові приміщення, а також звільнення таких об'єктів у разі їх захоплення; для затримання особи, яку застали під час вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти; для затримання особи, яка чинить збройний опір, намагається втекти з-під варти, а

також озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю і здоров'ю людей та/або поліцейського; для зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю людей та/або поліцейського.

Разом із тим, застосування вогнепальної зброї без попередження допускається: 1) при спробі особи, яку затримує поліцейський із вогнепальною зброєю в руках, наблизитися до нього, скоротивши визначену ним відстань, чи доторкнутися до зброї; 2) у разі збройного нападу, а також у разі раптового нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів або інших засобів, що загрожують життю чи здоров'ю людей; 3) якщо особа, затримана або заарештована за вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, втікає із застосуванням транспортного засобу; 4) якщо особа чинить збройний опір; 5) для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю [6].

В нормативних актах країн ЄС окремо регламентуються питання застосування фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час масових заходів. Так, при розгоні протизаконних зборів ненасильницького характеру поліцейські мають уникати застосування сили або, якщо це неможливо, обмежувати таке застосування до необхідного мінімуму. У свою чергу, при розгоні зборів насильницького характеру поліцейські можуть застосовувати вогнепальну зброю лише в тих випадках, коли не можна застосувати менш небезпечні засоби, і лише в тій мірі, в якій це мінімально необхідно [3].

При цьому, виконання наказів вищих посадовців не є виправданням, якщо посадовці по підтримці правопорядку знали про явну незаконність наказу про застосування сили і вогнепальної зброї, що призвело до смерті або серйозного поранення якої-небудь особи, і мали розумну можливість відмовитися від його виконання. Таким же чином регламентовано й питання застосування фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї стосовно затриманих осіб, які утримуються у пенітенціарних установах. Зазначається, що поліцейські у своїх стосунках з особами, що знаходяться під вартою, не застосовують вогнепальну зброю, за винятком випадків самооборони або захисту інших осіб від безпосередньої загрози смерті чи тяжкого поранення, або коли це необхідно для запобігання втечі особи, яка знаходиться під вартою і яка представляє небезпеку [7, с. 14].

Компаративний аналіз дає можливість стверджувати, що в чинному законодавстві України Європейські стандарти з питань застосування сили поліцією в цілому знайшли своє закріплення. Разом із тим, слід зазначити, що вивченню, аналізу та можливому запозиченню підлягає не лише нормативна база міжнародного рівня регламентації, а й практика діяльності поліцейських органів Європейських країн.

Список використаних джерел:

1. Албул С.В. До питання імплементації у національне законодавство міжнародних стандартів застосування сили та вогнепальної зброї поліцією / С.В. Албул // Актуальні проблеми професійної підготовки поліцейського: матеріали круглого столу (26 жовтня 2016 р., м. Одеса). – Одеса: ОДУВС, 2016. – С. 5-11.
2. Кодекс поведінки службовців органів правопорядку [Електронний ресурс]: затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1979 р. № 34/169. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/6725_112 – Назва з екрана.
3. Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з підтримання правопорядку [Електронний ресурс] : Резолюція восьмого Конгресу ООН з попередження злочинності та поведження з правопорушниками (27 серпня-7 вересня 1990 р., Гавана, Куба). – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_334 – Назва з екрана.
4. Про Декларацію про поліцію [Електронний ресурс] : резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979 р.). – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/7720_521 – Назва з екрана.
5. Про Європейський кодекс поліцейської етики [Електронний ресурс] : рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи від 19 вересня 2001 р. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3405_183 – Назва з екрана.
6. Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
7. Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство / За заг. ред. О.А. Банчука. – К.: Москаленко О.М., 2013. – 588 с.